

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Over Vejen

Udgivet 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Forord	s. 3
Hvem er vi	s. 4
Pædagogisk grundlag	s. 5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber	s. 6
Børnesyn	s. 6
Dannelse og børneperspektiv	s. 6
Leg	s. 7
Læring	s. 7
Børnefællesskaber	s. 7
Pædagogisk læringsmiljø	s. 9
Samarbejde med forældre om børns læring	s. 10
Børn i udsatte positioner	s. 11
Sammenhæng til børnehaveklassen	s. 12
Inddragelse af lokalsamfundet	s. 13
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	s. 13
De seks læreplanstemaer	s. 14
Alsidig personlig udvikling	s. 14
Social udvikling	s. 16
Kommunikation og sprog	s. 17
Krop, sanser og bevægelse	s. 19
Natur, udeliv og science	s. 21
Kultur, æstetik og fællesskab	s. 23
Evalueringskultur	s. 24

Forord

Grundet fravær i forbindelse med lederskift i Børnehaven Over Vejen, er denne beskrivelse af den pædagogiske læreplan den 1. version, som medarbejder og ledelse fremadrettet skal arbejde videre med.

Gennem de næste to år, vil der i institutionen arbejdes målrettet med at implementere den nye læreplan og dermed justeres den løbende. Efter en 2 årig periode, vil ledelse og medarbejdere, kunne evalueres på rammen, for dermed at vurdere på den ønskede effekt, i hverdagen for børnene i Børnehaven Over Vejen.

Charlotte Neess Juhl Hansen
Konst. leder

Hvem er vi

Børnehaven Over Vejen er beliggende i Kolding midtby i to selvstændige huse Hus Haderslev Vej og Hus Riis Toft hvor der er ca 300 meter imellem. Der er grønne områder i umiddelbar nærhed og der er adgang til bybusser og dermed forskellige aktiviteter i byen.

- I hus Haderslevvej er der op til 44 børn i alderen 3 til 6 år. Børnene er fordelt i 2 grupper Bøller og Hottentotter.
- I hus Riis Toft er der op til 80 børn i alderen 3 til 6 år. Børnene er fordelt på tre grupper Junglen, Regnskoven og Storbørnsgruppen

Vi er 16 fastansatte medarbejdere, hertil kommer vikar, service- og administrativ medarbejdere.

Børnehaven Over Vejen har madordning i Hus Riis Toft og fra juni 2021 også i Hus Haderslev vej. Ordningen er tilvalgt af forældrebestyrelsen og kan ikke fravælges. Se takster på Kolding Kommunes hjemmeside.

I Børnehaven Over Vejen er grundstenen i det pædagogiske arbejde den anerkendende tilgang i samspillet mellem børn, forældre, medarbejdere og ledelse.

Herudover vægter vi værdierne:

- Demokrati
- Mangfoldighed
- Sociale børnefællesskaber

Demokrati

Alle børn har en stemme, alle børn har ret til at blive hørt og alle børns stemmer er lige meget værd.

Gennem værdien demokrati søger vi at understøtte børnenes aktive og ligeværdige deltagelse i fællesskabet i børnehaven.

Mangfoldighed

I børnehaven går der børn med forskellige nationaliteter og kulturelle baggrunde. Denne forskellighed ses som en styrke, og at vi arbejder aktivt med at fremme børnenes mellem menneskelige forståelse og tolerance for hinanden.

Vi mødes både børn, forældre og kollegaer i et ligeværdigt samvær og respektere de forskellige normer og kulturelle forskelle der er.

Vi fremhæver forskellighed som værende positivt, og vi tydeliggør børnenes forskellige kompetencer, som et aktiv for fællesskabet og et positivt bidrag i leg og aktiviteter.

Sociale børnefællesskaber

Alle børn skal opleve sig som en del af et socialt børnefællesskab, hvor alle skal have lige mulighed for udvikling, læring og dannelse gennem deltagelse i institutionens fællesskaber og aktiviteter. Gennem en differentieret praksis og med afsæt i alle børns kompetencer og potentialer, søger vi at tilpasse og justere praksis, således at alle børns udvikling, læring og dannelse tilgødeses.

Karakteristik af brugergruppen

Vi er en midtbys institution, og børnesammensætningen er karakteriseret ved, at vi har børn med mange forskellige familiemæssige og kulturelle baggrunde.

Opskrivning til Børnehaven Over Vejen forgår på <http://mitkolding.kolding.dk/>

Pædagogisk grundlag

I Børnehaven Over Vejen er det pædagogiske grundlag sammensat ud fra en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og de tiltag, der er til arbejdet med børns trivsel, læring og udvikling.

Grundstenen eller fundamentet til den tilgang, vi har i Børnehaven Over Vejen, er anerkendelse samt de værdier, der kendetegner institutionen. Værdierne er motiverende for den måde, vi møder børnene, forældrene og kollegaerne på.

Anerkendende relationer og positive interaktioner mellem børn og voksne, er således et helt centralt aspekt i det gode læringsmiljø i institutionen.

Al forandring starter hos den voksne – den voksne er ansvarlig i relationen til arbejdet med børnene.

Anerkendelse indebærer at blive set som individ med rettigheder, integritet og separat identitet.

”Alle gør det bedste de kan ud fra de givne omstændigheder”. Der er forskellige måder at anskue verden på, og derfor er det vigtigt, at vi behandler hinanden respektfuldt og fordomsfrit.

I en anerkendende tilgang indgår det også, at det pædagogiske personale går bag om barnets såkaldte problemadfærd og får afdækket barnets intentioner og kapaciteter. Barnet er afhængigt af relationen til andre og af at blive set som et ligeværdigt individ for at udvikle selvbevidsthed og selvværd.

Så derfor håber vi, at I i dagligdagen vil opleve:

- At der er en god omgangstone.
- At I møder imødekommende voksne der ser jer og jeres barn.
- Nærværende voksne
- At alle bliver behandlet respektfuldt.
- At vi kan rumme barnets følelser.
- At vi kan og vil gå i dialog, også når tingene er svære.
- At forskelligheder ses som en ressource

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

---

Børnesyn

Børnesynet i Børnehaven Over Vejen tager udgangspunkt i FN's Børnekonvention

- Det at være et barn, er en værdi i sig selv.
- Ret til at være barn og være et unikt individ, der udvikler sig i eget tempo.
- Understøtte det gode børneliv, forstået som et liv hvor der er plads, tid og ro til at være barn, hvor nære og tillidsskabende voksne giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig.
- Børn skal ses som aktive med skabere af egen læring og udvikling i rammer, de voksne er ansvarlige for.

Dannelse og børneperspektiv

Barndommen har en værdi i sig selv, så derfor vil barnets perspektiv og mulighed for at opleve, at det har indflydelse og medbestemmelse i hverdagen være helt centralt i det gode børneliv.

Det gode børneliv:

- Udvikle barnets forståelse for indlevelse og solidarisk handlen i forhold til andre.
- Dannelse, ligestilling og demokrati må medtænkes i det konkrete hverdagsliv i institutionen
- Hverdagen skal opleves at være meningsfuld, den skal udfordre barnet og være afsæt for barnets måde at begribe og handle, i en digitaliseret global verden.
- Børnene skal have indflydelse på udformningen af hverdagen og i de aktiviteter den indeholder.
- Der skal være plads til alle børn uagtet baggrund, køn, alder og kultur.
- Det er det pædagogiske personales ansvar at invitere barnet til aktiv deltagelse, således at barnet oplever, at skabe sin egen læring og konkrete deltagelse, i en demokratisk sammenhæng.

Leg

Legen er en vigtig del af hverdagen i vores dagtilbud og er kendetegnet ved at:

- være grundlæggende for barnets sociale- og personlige læring og udvikling.
- Legen har en værdi i sig selv
- Legen skal anerkendes, støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.
- Den voksne har ansvar for at være opmærksom på, hvordan legefællesskaberne blandt børn udvikler sig.
- Der skal være en bevidsthed om legen som aktivitet. Er den vokseninitieret eller dannet på baggrund af initiativ fra barnet?
- Den voksne skal have fokus på, at støtte og bakke op om barnets initiativ i legen

Læring

Vi lærer gennem hele livet gennem viden, kroppen, relationerne og planlagte aktiviteter.

I dagtilbuddet lærer børnene ved at:

- Udforske med krop og sanser
- Undre sig og stille spørgsmål
- Eksperimentere med fx materialer eller ved at gå på opdagelse.
- Kommunikere, udveksle og indgå i sociale interaktioner.
- Opleve nyt og ved at de kan bidrage til at ændre på regler eller finde på nye innovative og kreative løsninger.
- Turde begå fejl og famle, og turde slippe fantasien løs.

Børnefællesskaber

Alle børn skal føle og opleve sig som en del af et børnefællesskab, således at de gennem leg, dans og læring oplever et socialt samvær, der styrker deres evne til at indgå i fællesskabet.

Det gør vi ved at:

- Der i dagtilbuddets hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og være aktiv deltagende.
- Der i fællesskabet skal skabes rum og plads til alle børn, der skal være muligheder for etablere nye relationer og mulighed for at afprøve forskellige positioner i børnegruppen.
- Det er det pædagogiske personale og ledelsens opgave, at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.
- Forældrene har et medansvar som betyder, at forældrene har en væsentlig rolle i at skabe et velfungerende børnefællesskab, præget af anerkendelse uanset disses forudsætninger.
- Dagtilbuddet skal skabe rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur og at mobning forebygges.

Disse fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag danner et fundament for det pædagogiske arbejde i Børnehaven Over Vejen

Så derfor håber vi at I i dagligdagen vil opleve:

- At legen børnene imellem vil være en vigtig del af hverdagen i institutionen.
- Voksne der skaber rammerne for et spændende og udviklende læringsmiljø for alle børn
- At alle børn oplever en spændende og udviklende dag, med en fin afstemning af planlagte aktiviteter og aktiviteter som barnet selv har haft indflydelse på.
- At alle børn oplever at blive set og hørt og kan have indflydelse på deres hverdag i institutionen.
- At de voksne ser børnene som selvstændige individer og inddrager dem i det omfang, det er muligt i hverdagen i institutionen.

Pædagogisk læringsmiljø

Det er dagtilbuddets opgave at tilbyde et pædagogisk læringsmiljø, der skaber rammen for, at alle børn trives, lærer, udvikles og dannes. Organisatorisk er det ledelsens ansvar både at sikre, at de fysiske rammer er tilstrækkelige, og at medarbejderne har de fornødne kompetencer, således at de kan skabe de bedste rammer for børnenes læringsmiljø.

Et læringsmiljø kalder på:

- Fagligt dygtigt, kompetent og empatisk personale.
- At hverdagen er rammesat, organiseret og tilrettelagt således, at børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig.
- At det fysiske, æstetiske og psykiske miljø understøtter barnets læringsmuligheder således, at de får positive lærings- og sanseoplevelser.
- At den voksne er bevist om sin rolle, i forhold til udviklingen af barnets sproglige kompetencer.
- At der er pædagogiske didaktiske overvejelser, der understøtter barnets udvikling.
- At der løbende sker en systematiseret evaluering af det pædagogiske læringsmiljø, hvor der indgår faglige refleksioner omkring barnets læring og udvikling.

Kolding Kommunes børneområde har indgået i et forskningsprojekt med Aalborg Universitet, hvor der samarbejdes omkring barnets udvikling og trivsel i dagtilbuddet. Her genereres data fra børn, forældre, personale og ledelse, som anvendes til at iværksætte initiativer til at styrke den pædagogiske praksis og hermed de pædagogiske miljøer til glæde for børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Børnehaven Over Vejen ønsker vi et tæt samarbejde med forældrene omkring barnets læring og udvikling. Et godt samarbejde baseret på en gensidig respekt og anerkendelse er en nødvendighed for, at vi lykkes med at udvikle og danne børnene.

Forældrene tilbydes en samtale i forbindelse med opstart i børnehaven, efter ca. 3-6 måneder efter start og igen inden skolestart. Her får de en indsigt i barnets trivsel, læring og udvikling. I samarbejde lægges der en handleplan for barnet, hvor indsats i hjemmet og i dagtilbuddet bliver defineret. Det vil også ved behov være muligt at afholde en samtale ud over disse samtaler.

Hverdagens daglige dialog er vigtig i Børnehaven Over Vejen. Mødet skaber relation, og hverdagens små historier giver en god indsigt i barnets hverdag. Herudover informeres forældrene digitalt, og der ligger en forventning om, at forældrene orienterer sig her. Ud over information vil der også her være dokumentation fra hverdagens aktiviteter.

Herudover afholdes der flere samtaler med forældrene til børn, der har forskellige udfordringer, eller hvor man som forældre er særligt udfordret. Her kan inddrages forskellige interessenter såsom Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Skole, Socialrådgiver i dagtilbud, Familieafdelingen mv, hvor der også i samarbejde med forældrene, lægges en handleplan for barnets trivsel, udvikling og læring.

I Børnehaven Over Vejen er forældrebestyrelsen en aktiv medspiller, som sammen med ledelsen drøfter forslag og problemstillinger i forhold til institutionens drift og pædagogik. Herudover kan forældrebestyrelsen bidrage med forskellige tiltag, som kan bidrage til at berige hverdagen i børnehaven. Det kan fx være sociale arrangementer.

Børn i udsatte positioner

I Børnehaven Over Vejen har vi mange børn med forskellige kompetencer, forudsætninger, kulturer og baggrunde men fælles for dem alle er, at de har krav på at være betydningsfulde i børnefællesskabet.

Det er ledelsen og det pædagogiske personales ansvar at arbejde med chancelighed for alle børn, særligt betydningsfuld for det udsatte barn er interaktionen og relationen mellem barnet og personalet. Det vil altid være det pædagogiske personales ansvar at få denne etableret.

Ud fra en ressourcefokuseret tilgang arbejdes der i et tæt samarbejde med forældrene med at understøtte barnet i hverdagen i dagtilbuddet. En hverdag med et læringsmiljø, der understøtter barnets mulighed for, at være en del af børnefællesskabet.

Vi samarbejder med tværfaglige samarbejdspartnere bla. Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Socialrådgiver i dagtilbud, Familieafdelingen mv, både i forhold til sparring, direkte inddragelse og forældrevejledning.

Vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter med børnene i mindre grupper. Børnegrupperne sammensættes ud fra pædagogiske overvejelser, hvor der tages højde for, at børnene har mulighed for, at få forskellige kompetencer i spil og lære af hinanden.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Børnehaven Over Vejen samles de ældste børn i en gruppe det sidste år i Hus Riistoft og flere gange om ugen i Hus Haderslev vej, inden de skal videre i skole.

Her arbejdes der målrettet med at iværksætte et læringsmiljø, der understøtter børnenes udvikling og trivsel, således at de opnår og kan mestre de færdigheder, der forventes af børnene, inden de forlader os, for at starte i skolen.

Når vi samler de ældste børn det sidste år i dagtilbuddet, kan der arbejdes målrettet med at iværksætte aktiviteter, der understøtter den læring der skal ske, samtidig med at børnene bliver støttet i de sociale og personlige færdigheder, som også skal være til stede for at kunne modtage læring og indgå i det sociale fællesskab, der er i skolen.

Igennem dette år vil det også blive tydeligt, hvis et barn endnu ikke har opnået disse færdigheder, og her vil vi sammen med forældrene og evt. skolen lægge en plan for, hvad der skal arbejdes med, både i dagtilbuddet men også i hjemmet, for at hjælpe barnet videre i dets udvikling.

Vores distriktsskole er Sdr. Vang Skolen. Sammen med de øvrige institutioner i distriktet har vi et tæt samarbejde omkring overgangen fra dagtilbud til skole. Det indebærer blandt andet, at der hvert år i fra april til juni er en medarbejder med til opstart i Glidende overgang på skolen.

Et samarbejde der har skabt stor forståelse for de kulturelle forskelligheder, der er mellem dagtilbud og skole, ligesom det skaber tryghed for barnet i overgangen. Det er politisk besluttet at dette samarbejde, kun skal foregå i distriktet.

Vi har børn til flere af Kolding Kommunes skoler, og hvis barnet har forskellige udfordringer, vil der i samråd med forældrene, laves en overlevering til barnets skole.

Inddragelse af lokalsamfundet

Børnehaven Over Vejen er placeret i Kolding Midtby på to matrikler. Forældregruppen er placeret i hele Kolding Kommune, og institutionen danner ikke naturligt en ramme for et samlingssted for forældregruppen.

I stedet anvendes lokalsamfundet til pædagogiske aktiviteter i hverdagen til glæde for børnene.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

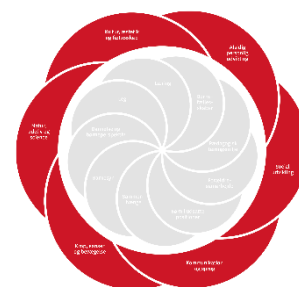

I Børnehaven Over Vejen arbejdes der med at indrette lege- og fordybelsesrum mange steder. Der arbejdes med at gøre legemiljøerne tydelige for børnene, således at miljøet skal signalere, hvad der leges med i dette område. Det store gangareal i Hus Riis toft og trappeområdet i Hus Haderslev vej anvendes i hverdagen til alle former for leg.

Legen er det vigtigste element for vores børnemiljø. Der arbejdes bevidst med, hvornår der er voksenstyret leg, og hvornår legen opstår børnene i mellem på deres præmisser.

Det er ledelsen og det pædagogiske personales ansvar, at der i Børnehaven Over Vejen er et børnemiljø, der understøtter det enkelte barn samt børnefællesskabet.

De seks læreplanstemaer

De seks læreplans temaer er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab.

Hverdagen i Børnehaven Over Vejen skal med udgangspunkt i læreplanstemaerne og med mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og barnets læring danne rammen for barnets hverdag i institutionen. Læreplanstemaerne skal ses i det brede læringsperspektiv på tværs af temaerne. Læringsmiljøet skal tage udgangspunkt i den aktuelle børnegruppens sammensætning, barnets perspektiv samt kerneopgaven, som er at skabe trivsel, læring udvikling og dannelse hele dagen – alle dage.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Børnehaven Over Vejen understøtter vi gennem det pædagogiske læringsmiljø, børnenes alsidige personlige udvikling, ved at vi har fokus på:

- Barnets selvfølelse
- Barnets tilknytning
- Barnets følelser
- Barnets mestringsstrategier
- Barnets evne til læring og udvikling
- Barnets oplevelse af sammenhæng

Dette gør vi bl.a. ved:

- At hjælpe barnet med at sætte ord på dets følelser.
- At støtte det i at sige til og fra.
- At guide det i samspillet med de øvrige børn.
- At støtte det i dets initiativer.
- At opmuntre det til at kunne mestre og være selvhjulpent.
- At se det og lytte til det.
- At vi giver barnet handlemuligheder til at klare problemer/frustrationer.
- Vi guider og mægler i barnets konflikter.
- At vi taler med barnet om de aktiviteter og handlinger, der er foregået tidligere
- At vi går med i barnets leg, lever os ind i dets tankegang.
- At vi lytter og går i dialog med det om dets historier.
- At vi giver det et passende læringsmiljømiljø hvor der er tilpas forstyrrelser og udfordringer
- At vi har fokus på barnets relationer og ofte opdeler børnene i mindre grupper for at styrke relationen børnene imellem eller relationen til en voksen.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Børnehaven Over Vejen understøtter vi gennem det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling, ved at vi har fokus på:

- Barnets adfærd.
- Barnets relationer.
- Barnets kommunikation.
- Barnets socialisering.

Dette gør vi bl.a. ved at:

- Barnet skal føle sig set, hørt og forstået – Barnet skal opleve demokratiske principper med mulighed for at indflydelse.
- De voksne hjælper, guider og støtter barnet i relationen med de øvrige børn – barnet skal opleve, at det hører til i fællesskabet.
- De voksne opfordrer, guider og støtter barnet til at lykkes
- Vi trøster og opmuntrer.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Børnehaven Over Vejen understøttes børnenes kommunikation og sprog, ved at vi har fokus på:

- At vi er bevidste om at give børnene sproglige input i dagens rutiner og i de børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter.
- At vi opfordrer børnene til at eksperimentere med sproget, hvor vi som rollemodeller sætter ord på handlinger og følelser.
- At vi etablerer læringsmiljøer, hvor børnene kan indgå i fællesskaber med dialogisk læsning, hvor den voksne støtter og opmuntrer børnene i at blive aktive medfortællere i dialogen.
- At vi skaber læringsmiljøer, hvor børnene har mulighed for at lege med sproget i form af sang, rim og remser, der understøttes af gestik og fagter, som udvikler børnenes sprogforståelse og lydige kompetencer.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Børnehaven Over Vejen understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse, ved at vi har fokus på:

- At indretningen både inde og ude skaber plads til bevægelses lege.
- At der i læringsmiljøet er plads til lege med fart, højde, kamp (tumblelege).
- Sang- og musikaktiviteter med fagter, dans eller bevægelse.
- Motoriske aktiviteter med fokus på grundsanserne og kropsbevidsthed.
- Engageret pædagogisk personale der deltager og opmuntrer til bevægelse samt udviser bevægelsesglæde.
- Aldersdifferencerede aktiviteter
- Styrke de finmotoriske færdigheder gennem kreative aktiviteter såsom at male, tegne eller klippe.
- Sansestimulerende aktiviteter, smage, lugte, høre og se.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Børnehaven Over Vejen understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes mulighed for at gøre sig erfaringer med natur, udeliv og science, ved at der er fokus på:

- At der skabes muligheder for at børnene får en naturlig lyst til og interesse i at ville udforske og bruge naturen.
- At fremme børnenes respekt og forståelse for naturen.
- At naturen kan anvendes i de pædagogiske aktiviteter med børnene. Årets gang i naturen samt vejr- og vindforhold benyttes både i dialogen, men også i den læring, der sker i dagligdagen.
- At der arbejdes med naturens spisekammer.
- At børnene arbejder med det levende liv – ude og inde.
- At fremme børnenes interesse for de naturvidenskabelige elementer, herunder at undersøge, fordybe sig og eksperimentere med naturens elementer fx måle og veje.
- At vi genbruger naturen og tænker bæredygtighed.
- At tage udgangspunkt i børnenes interesser og følge deres spor. Støtte op om børnenes egne initiativer i naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Børnehaven Over Vejen understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab ved at der er fokus på:

- At det pædagogiske personale er ansvarlige for, at alle børn oplever og føler sig som en del af et eller flere børnefællesskaber.
- At de fysiske rammer inde og ude er indbydende.
- At børnene oplever at være i en hverdag præget af medinddragelse og demokrati.
- At børnene lærer om institutionens kultur, normer og regler herunder også om husets danske traditioner som julen, fastelavn, påsken mv.
- At det pædagogiske personale understøtter og respekterer børnenes forskellige kulturelle baggrunde og viser nysgerrighed og interesse, for herigennem at skabe fornyet viden og indsigt, som kan inddrages i det pædagogiske arbejde.
- At der blandt børn og voksne er en anerkendelse af hinandens forskelligheder
- At børnene stifter bekendtskab med musiske- og dramatiske aktiviteter i deres dagtilbudstid.
- At børnene stifter bekendtskab med forskellige kreative processer og materialer.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Evaluering og dokumentations praksis i Børnehaven Over Vejen:

I Børnehaven Over Vejen arbejdes der med forsat med at få etableret en evalueringsskultur. På årets sidste personalemøde i november måned vil læreplanen blive evalueret med personalegruppen med fokus på, at den styrkede pædagogiske læreplan skal være toneangivende for det pædagogiske arbejde i Børnehaven Over Vejen, og dermed er evalueringen et vigtigt element i udviklingen af den pædagogiske praksis.

Hvis der undervejs i læsningen er opstået spørgsmål eller der er behov for uddybning, er du altid velkommen til at kontakte institutionens ledelse.

Vi modtager også gerne besøg, hvis du ønsker indblik i det læringsmiljø vi tilbyder børnene i både i Hus Haderslev vej og Hus Riis Toft

Ledelsen kan kontaktes på:
Telefon 30352899
Mail: overvejen@kolding.dk

